

CHÍNH PHỦ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số 189 /TTr-CP

Hà Nội, ngày 18 tháng 4 năm 2024

TỜ TRÌNH

**Đề nghị bổ sung dự án Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp
vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024**

Kính gửi: Ủy ban Thường vụ Quốc hội

Thực hiện Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Chính phủ trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc bổ sung dự án Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024, với nội dung cụ thể như sau:

1. Sự cần thiết ban hành Luật

Thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước trong việc nâng cao hiệu quả quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp, trước yêu cầu mới từ thực tiễn quản lý và hội nhập quốc tế, kịp thời khắc phục những hạn chế, tồn tại của Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp hiện hành (Luật số 69/2014/QH13), bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật Việt Nam, Chính phủ đề nghị xây dựng Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp thay thế Luật số 69/2014/QH13, với những lý do sau:

Thứ nhất, kịp thời thể chế hóa đầy đủ quan điểm, chủ trương của Đảng và Nhà nước về đổi mới, cơ cấu lại và phát triển doanh nghiệp nhà nước phù hợp với điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đã được xác định tại Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 3/6/2017 của Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về tiếp tục cơ cấu lại, đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước; Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; Nghị quyết số 60/2018/QH14 ngày 15/6/2018 của Quốc hội về tiếp tục hoàn thiện và đẩy mạnh việc thực hiện chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng vốn, tài sản nhà nước tại DNNN và cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước; Kế hoạch số 81/UBTVQH15 ngày 5/11/2021 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội triển khai thực hiện Kết luận số 19 KL/TW của Bộ Chính trị và Đề án Định hướng Chương trình xây dựng pháp luật nhiệm kỳ Quốc hội XV; Nghị quyết số 68/NQ-CP ngày 12/5/2022 của Chính phủ về tiếp tục đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động và huy động nguồn lực của doanh nghiệp nhà nước, trọng

tâm là tập đoàn kinh tế, tổng công ty trong phát triển kinh tế - xã hội; Thông báo của Ủy ban Thường vụ Quốc hội tại bản bản số 1354/TB-TTKQH ngày 15/8/2022 và văn bản số 2276/TB-TTKQH ngày 15/5/2023 về hồ sơ đề nghị xây dựng Luật; Kết luận của Bộ Chính trị tại thông báo số 5863-CV/VPTW ngày 05/01/2023 và thông báo số 5979-CV/VPTW ngày 31/01/2023 của Văn phòng Trung ương Đảng về tổng kết tình hình thực hiện Thông báo số 40-TB/TW ngày 14/9/2017 của Bộ Chính trị về Đề án “Thành lập cơ quan chuyên trách làm đại diện chủ sở hữu đối với doanh nghiệp nhà nước và vốn nhà nước tại doanh nghiệp”;...

Thứ hai, đảm bảo thống nhất, phù hợp với các văn bản pháp luật hiện hành và các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên, cụ thể: (i) Quốc hội khóa XIV đã ban hành một số dự án luật có nội dung liên quan chặt chẽ với Luật số 69/2014/QH13 như: Luật số 35/2018/QH14 sửa đổi, bổ sung một số điều của 37 Luật có liên quan đến quy hoạch; Luật Đầu tư công (Luật số 39/2019/QH14); Luật Doanh nghiệp (Luật số 59/2020/QH14); Luật Đầu tư (Luật số 61/2020/QH14); Luật Đất đai (Luật số 31/2024/QH15), do đó cần được sửa đổi để đảm bảo thống nhất với các luật hiện hành. (ii) Để đảm bảo thực hiện các cam kết trong Hiệp định CPTPP mà Việt Nam là thành viên. Theo đó, tại Điều 1.3 Mục B Chương I Phụ lục 2 - Các cam kết/nhóm cam kết trong Hiệp định CPTPP được áp dụng trực tiếp khi Hiệp định có hiệu lực đối với Việt Nam (kèm theo Nghị quyết số 72/2018/QH14 ngày 12/11/2018) quy định: “Doanh nghiệp nhà nước nghĩa là doanh nghiệp được sở hữu, hoặc được điều hành thông qua phần quyền sở hữu, bởi một Bên”. Điều 17.1 Hiệp định CPTPP: DNNN là doanh nghiệp mà Nhà nước trực tiếp sở hữu hơn 50% cổ phần; hoặc kiểm soát trên 50% quyền biểu quyết; hoặc giữ quyền chỉ định đa số thành viên Hội đồng quản trị hoặc bộ máy quản lý tương đương.

Thứ ba, để khắc phục những tồn tại, hạn chế trong thực tiễn quá trình triển khai Luật số 69/2014/QH13, cụ thể: tên, phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng của Luật số 69/2014/QH13 chưa đảm bảo phù hợp với thực tiễn, tạo ra những khoảng trống về pháp lý, việc tổ chức thực hiện không đảm bảo thống nhất; việc xác định nội hàm quản lý đối với vốn nhà nước đã đầu tư vào doanh nghiệp chưa được xuyên suốt, dẫn tới còn cách hiểu khác nhau trong triển khai thực hiện; việc đổi mới cơ bản, toàn diện trong công tác quản lý vốn nhà nước đầu tư tại doanh nghiệp theo Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 03/6/2017 của Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII chưa được thể hiện đầy đủ; việc xác định vai trò của cơ quan quản lý nhà nước với vai trò của cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước tại doanh nghiệp chưa rõ; việc đầu tư vốn nhà nước (bao gồm cả việc bổ sung và rút vốn) tại doanh nghiệp chưa được quy định cụ thể, chưa tạo tính chủ động, kịp thời, linh hoạt; một số quy định liên quan đến quản trị tại doanh nghiệp do

Nhà nước đầu tư trực tiếp còn bất cập trong thực tiễn; một số chính sách đặc thù liên quan đến quản lý vốn nhà nước đầu tư tại doanh nghiệp còn phân tán, chưa tập trung trong Luật; các nội dung quy định thực hiện quyền, trách nhiệm của Ủy ban quản lý vốn nhà nước là cơ quan chuyên trách chưa được quy định trong Luật (do Luật số 69/2014/QH13 được ban hành trước khi Ủy ban quản lý vốn nhà nước được thành lập);...

2. Về nội dung đề nghị xây dựng Luật

Trên cơ sở nhằm cụ thể hóa chủ trương, đường lối chính sách của Đảng; tiếp thu ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội; kết luận của Bộ Chính trị, Chính phủ đã giao Bộ Tài chính nghiên cứu tiếp thu, hoàn thiện hồ sơ đề nghị xây dựng Luật để trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét, bổ sung vào Chương trình theo đúng quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Theo đó, Chính phủ đề xuất xây dựng Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp thay thế Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp với 06 nhóm chính sách: (1) Về quản lý vốn nhà nước đầu tư tại doanh nghiệp; (2) Về đầu tư vốn nhà nước vào doanh nghiệp; (3) Về hoạt động đầu tư của doanh nghiệp; (4) Về sắp xếp, cơ cấu lại vốn nhà nước tại doanh nghiệp; (5) Về cơ quan, người đại diện chủ sở hữu vốn; (6) Về quản trị doanh nghiệp.

3. Dự kiến thời điểm trình

Chính phủ đề nghị trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét, bổ sung dự án Luật vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024, trình Quốc hội xem xét, cho ý kiến tại Kỳ họp thứ 8 (tháng 10 năm 2024).

Trên đây là Tờ trình Đề nghị của Chính phủ đề nghị bổ sung dự án Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp vào Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024, Chính phủ kính trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét, quyết định.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Văn phòng Trung ương Đảng;
- Ban Nội chính TW;
- Văn phòng Quốc hội (để phối hợp);
- Ủy ban Pháp luật Quốc hội (để thẩm tra);
- Bộ Tư pháp; Bộ Tài chính;
- VPCP; BTCN, các PCN;
- Các Vụ: KTTH, QHDP, TH;
- Lưu: VT, PL(3).

TM. CHÍNH PHỦ
TUQ. THỦ TƯỚNG
BỘ TRƯỞNG BỘ TƯ PHÁP

Lê Thành Long

